

In de winter opvallend met het viltige grijze blad en in de zomer vrolijk kleurend door een overdaad aan gele 'margrietten'. *Brachyglottis* is een plant voor twaalf maanden tuinplezier die het op een beschutte standplaats prima naar de zin heeft.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Alle *Brachyglottis*-soorten behoorden vroeger tot het geslacht *Senecio*, een van de grootste plantengeslachten van het plantenrijk. Sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw is het geslacht *Brachyglottis* geïntroduceerd en zijn hier ruim 25 soorten van voorheen *Senecio* in ondergebracht, soorten die van oorsprong voornamelijk in Nieuw-Zeeland en Tasmanië groeien.

De wetenschappelijke naam *Brachyglottis* is opgebouwd uit de Griekse woorden *brachus* en *glossa*. Het eerste woord betekent kort, het tweede tong of lip (zoals aanwezig bij onder andere de bloemen van orchideeën). In dit geval verwijst het woord naar de korte lintbloemen. Kenmerkend voor de bloem van *Brachyglottis* is dat wat één bloem lijkt, in werkelijkheid is opgebouwd uit een groot aantal dicht opeenstaande buis- of lintbloemen.

Het geslacht *Brachyglottis* behoort tot de familie van de samengesteldbloemigen, de *Compositae*. Tegenwoordig spreekt men echter over de familie van de *Asteraceae*. *Brachyglottis* is nauw verwant aan *Olearia*.

ZONNE-UREN

B. 'Sunshine' is de bekendste en meest gekweekte vorm van *Brachyglottis*, zijn ouderplanten zijn B. *compacta* en B. *laxifolia* die beide wat zwakker zijn. B. 'Sunshine' heeft verschillende sierwaardes. Als eerste is er het blad dat grijsgroen aan de bovenzijde is en een zilverwitte onderzijde heeft. De bladrand is over een smal deel wit gekleurd. Het ovaalvormige blad voelt viltig aan. Alleen al vanwege dit wintergroene blad is deze heester jaarrond te gebruiken, zowel in de tuin als op het terras of balkon. Van juli tot en met september, vaak afhankelijk van de hoeveelheid zonne-uren, verschijnen gele bloemen die sterk op margrietten lijken. Ze staan in grote pluimen. Gedurende zijn bloeimaanden zorgt B. 'Sunshine', zoals zijn naam al aangeeft, voor het ultieme



Brachyglottis greyi

Brachyglottis heeft zomer- en winterkwaliteiten

zomergevoel. Door na de bloei te snoeien – in landen met een warmer klimaat dan in Nederland wordt hij vaak als losse haagplant gebruikt – blijft de plant vitaal en de habitus compact. Bij strenge winters kan echter wel vorstschade optreden, een beschutte standplaats uit de oostenwind heeft daarom de voorkeur. Op de bloei heeft de snoei en/of de vorstschade geen invloed want de heester bloeit op scheuten die vanaf het voorjaar worden gevormd.

De kruisingsvorm B. 'Sunshine' groeit uit tot een circa één meter hoge struik die even breed wordt. *Brachyglottis* verdraagt zeewind en zout en kan dus goed in het kustgebied worden aangeplant. De plant groeit net als de andere soorten, liefst op goed gedraineerde grond. Dat kan zowel zand, leem als (zwarte) klei zijn. De pH-waarde moet neutraal tot basisch zijn. Hoewel de plant liefst vochtige bodem heeft, toereert hij droogte.

MEER SOORTEN

B. *monroi* is een eveneens grijsbladige soort die inheems is in het zuidelijke deel van Nieuw-Zeeland. Daar groeit de plant in het laaggebergte in struikvegetaties. De compacte, tot een meter hoge struik heeft blad dat verge-

lijkaar is met het blad van B. 'Sunshine' maar de bladrand is gegolfd. Opvallend zijn de wit-behaarde jonge scheuten, bladstelen en bloemstengels. In delen van Engeland en Ierland is B. *monroi* goed winterhard, bij ons is hij een grensgeval.

Op B. *monroi* lijkend maar met wat kleiner blad en een minder golvende bladrand is S. *compacta*, een van de ouderplanten van B. 'Sunshine'. Deze soort is te vinden op het noordelijke eiland van Nieuw-Zeeland. Volwassen exemplaren halen een meter hoogte en soms twee meter breedte. De andere ouderplant van B. 'Sunshine', B. *laxifolia*, groeit weer op het zuidelijke eiland van Nieuw-Zeeland. Deze soort lijkt veel op B. *greyi* maar blijft lager en heeft wat smaller blad en een lossere habitus. De soort is wel beter bestand tegen koude dan B. *greyi*. B. *greyi*, die weer te vinden is op het noordelijke deel van Nieuw-Zeeland, groeit uit tot een ruim twee meter hoge heester maar blijft in ons land kleiner. Omdat deze soort zo'n forse habitus heeft, speelt de bast van de dikke stammen een belangrijke rol. Deze bast voelt leerachtig aan en is grijs van kleur. Vanwege de kwetsbaarheid onder koude omstandigheden wordt B. *greyi* vooral gebruikt als kuuplant.